

med Driften af Jærnbaner i Udlandet, hvor der ikke er Statsdrift, f. Eks. med Driften af Jærnbanerne i England, vil man meget hurtigt komme til det Resultat, at vor Statsbanedrift ikke paa nogen Maade er saa udmerket og hder saadanne Fordele, at man kunde paaheraabe sig den som et Bevis paa, at Statsbanedrift i Samfærdselsforhold skulde være det allerbedste, man kan naa til. Statsbanedrift er i Almindelighed dyr. Hvort det ligger, skal jeg ikke her forsøge at komme nærmere ind paa, det vilde maasse ogsaa føre for langt, men det er jo en Ting, som vel ikke ret mange Medlemmer af dette Ting ville bestride, at naar en Statsbane skal anlægge noget, bliver selve Anlægget meget dyrt, skulde de opføre Bygninger, kommer det til at koste adskilligt mere, end hvad tilsvarende private Bygninger koste, skulde de anstaffe Inventarium, Materiel i det hele taget, komme de til at betale adskilligt mere, end private i tilsvarende Forhold komme til at betale. Anlægget er dyrt og Driften er dyr, og det maa selvfølgelig faa det Udslag, enten at Takssterne blive dyrere, eller at Staten kommer til at yde et ret betydeligt Tilskud til Driften. Men det er endda ikke det eneste, skønt det allerede er ret væsentligt, og allerede er noget, som der er al Grund for os til at tage Hensyn til, naar Talen er om at give grumme mange Penge ud af Statskassen. Det, som for mig staar som det væsentligste, er det, som ogsaa den højtærede Indenrigsminister fremhævede, at Statsdriften altid er tung og besværlig, reglementsmæssig. Det gaar embedsmæssig til, der er ingen Konduite, ingen Handlekraft, alt gaar efter vidtløftige og stive Former, og selvfølgelig liber Trafikken derunder. Man kan naturligvis sige, saaledes som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgtreds (P. Holm) sagde i Gaar: Ja, naar vi have alle disse tunge og store Kræfter, saa væk med dem! Det kan man naturligvis sige, men det er den Slags Ting, som det er meget lettere sagt end gjort. Vi ved jo alle sammen, at det er overordentlig vanskeligt for private Folk, for private Interesser at overvinde den Modstand, som paa et eller andet Omraade kan ligge hos den enkelte Embedsmand. Men endnu langt vanskeligere bliver det selvfølgelig at komme et helt System til Livs, at søge at omforme, at vælte hele det bestaaende Embedssystem og rask væk sætte andre Folk ind i Stedet. Jeg tror, det vil blive en Opgave, der er lige saa vanskelig at gennemføre, som om den enkelte Mand vilde prøve paa at gaa hen og vælte Rundetaarn. Jeg tror, at Embedssystemet, Embedshierar-

fiet i den almindelige Bevidsthed staar fuldkommen lige saa fast som Rundetaarn. Selv om den Dag kom, som forhaabentlig er langt borte, da det System, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgtreds er særlig Talsmand for, kom til Magten, og der alt-
saa skulde blive en almindelig Udsejning paa alle Embedspladser og ansat ny Folk, tror jeg i Virkeligheden, at man ikke vilde blive en Smule bedre faren derved. Ja, lige i Øjeblikket vilde naturligvis de ny Embedsmænd tage fat, og særlig saa længe de være under Paavirkning af den alvorfulde Tale, som det ærede Medlem vilde holde til dem, men jeg tror rigtignok, at saa snart de havde faaet fat sig til Rette i deres Embedsstole, vilde de begynde at føle sig stillede ganske paa samme Maade som vore nuværende Embedsmænd. De vilde føle, at det, som i Længden baadede dem selv bedst, var den routinemæssige Virksomhed, det ikke at vove sig for langt frem paa noget Punkt, ikke at tage noget Initiativ, ikke at gaa uden for Reglementerne. Det er den Fejl, som der efter min Mening er ved Embedsvæsenet. Det er noget, som ikke ligger i Personerne, men som ligger i selve Embedsstillingen, som den er her, og som den utvivlsomt er i de allerfleste Lande, og som vi slet ikke kunne vente at faa forandret, i alt Fald ikke i nævneværdig Grad. Naar vi altsaa skulle overveje Spørgsmaalet, om vi skulle drage endnu en Opgave ind under Statsmagten, maa vi tage Hensyn til Forholdene, som de nu en Gang ere, og ikke til de Forhold, som vi kunne ønske, at der skulde være. Som sagt, Statsdriften vil i dette Spørgsmaal være meget dyr, det er der vistnok ingen, der vil tænke paa at bestride. Der siges saa af den ærede Ordfører for Forespørgerne (Meergaard), at det gjorde jo i og for sig ikke saa meget; for hvis man fik Statsdrift paa Routen fra Esbjerg til Parkeston, vilde denne Route, naar Statsdriften blev indrettet saaledes, som den skulde, med hurtige Dampskibe med velaffølede Rum og med billige Fragter, drage til denne Route saa meget Gods, at Fragten af dette Gods magelig skulde opveje Dyreheden af selve Statsdriften. Jeg tror nu, at det ærede Medlem ser lidt fejl paa dette Punkt.

Kættelse.

Sp. 1492, §. 7. f. o.: „pr. Ton 3 1/2 sh.“, læs: „pr. Ton 79 sh.“